

hænger af „den glade Christendom“, men som vil have Loven ved Siden af Evangeliet, og som vil kjende Troen paa dens Gjerninger. Men netop fordi vi ønske den danske Folkekirke bevaret, netop derfor ønske vi Reformer foretagne itide. Vi vilde, at hvad der er visst, daarlige og ubrugbart, skal slaffes bort, om end kun med lempelig Haand og efter moden Overveielse. Man vil dog ikke paastaae, at Alt, hvad der er i den hele Kirkebygning og den hele Kirkeordning, er af guddommelig Oprindelse. Der er Meget, og det er det Første og Vigtigste i Kirken, som ikke kan være Gjenstand for Forandring og Ombannelse; men Alt, hvad der er Menneſteværk, er som saadant ikke blot modtageligt for, men efter min Overbeviisning ogsaa trængende til at reformeres. Dertil kommer den Betragtning, at en stærk Udvikling i en vis Retning saavel i det borgerlige som i det politiske Liv maa i sine Conſequentſer føre til Forandringer ogsaa paa Kirkens Omraade. Jeg kan forstaae, at man har sagt til Folk: Dette og intet Andet skulle I troe, og at man har sagt til Geistligheden: Dette og intet Andet skulle I lære, og at man med Strengthed har holdt over, at dette er blevet fulgt og efterlevet. Ja, jeg kan forstaae, at Inquisitionen har kunnet bestaae i sin Tid, og at den har kunnet bestaae saa længe, som den har bestaaet, og jeg kan forstaae, at man brændte Kjetterne, for at de ikke skulde gjøre Kirken Slæde, maastee ogsaa fordi man troede, at man derved hidrog til deres Sjæls Frelse; men hvad jeg ikke kan forstaae, er, at man i et Land vil give fuldstændig religiøs Frihed, og ved Siden deraf opretholde og hævde Folkekirken, uden samtidigt at ville foretage de nødvendige Reformer ved denne og give den fornødne Frihed indensfor den. Vaager man ikke med Strengthed over, at den geistlige Kærestand kun lærer den sande og rette Tro, og at den med den højeste Grad af Samvittighedsfuldhed opfylder de Pligter, der ere paalagte den, og giver man ikke Medlemmerne af Menighederne al den Frihed, der kan bestaae med Folkekirkens Natur og Væsen, vil man efter min Overbeviisning bevirke Gæt af To: Enten slygner det Christelige Liv i Folkekirken hen, eller ogsaa bliver den et Bytte for afvigende Troesbekjen-

delser, som begjærligt vilde søge at rane Folkekirkens Medlemmer til sig; enten bliver Folkekirken et dødt Legeme uden Sjæl, eller ogsaa bliver Kirken adspaltet i en Utallighed af Secter, og i begge Tilfælde vil ethvert Folk og især et lille Folk derved gaae tilgrunde. — Den anden Paastand, vi have hørt fremsat her, og som vi høre rundt omkring, er, at der ikke er nogen Trang til Loven. Jeg troer, at det skal blive de Herrer, der fremsatte denne Paastand, meget vanskeligt at bevise den; men jeg indrømmer paa den anden Side, at vi Andre, der fremsatte en modsat Paastand, ogsaa vilde have vanskeligt ved at føre et mathematisk Beviis for, at saa og saa stor er Trangen, og at den findes der og der. Men naar vore Modstandere saa bestemt paastaae, at Trangen ikke er tilstede, da forstaaer jeg ikke, hvorfor de da frygte, at Loven skal komme ud; thi naar der ingen Trang er tilstede, saa vil Loven jo ikke blive benyttet. Jeg veed meget vel, at man ikke skal give Love, som ikke overholdes, at det er demoraliserende og forkasteligt; men her er der jo ikke Spørgsmaal om en Lov, som skal overholdes, men om en Lov, som giver visse Friheder, visse Rettigheder. Smidlertid skal jeg ærligt tilstaae, at jeg har den Tro og det Haab, at Loven vil blive benyttet, isald den kommer ud, og at den vil blive benyttet ikke alene der, hvor der for Diebliffet er Trang til den, men ogsaa hvor Trangen nu ikke føles. Jeg har det Haab, at nidkjære Herrens Tjenere skulle vække Dorffheden, vække den Ene efter den Anden, og at disse saa, naar Tallet er blevet 20, vilde vælge sig en Præst, som kan virke til Styrkelse og Oplivelse for dem selv og Andre.

Da et lignende Lovforslag forelaa her i Landstinget ifjor, udtalte jeg mig for den større Frihed. Jeg stemte imod Loven, fordi jeg derved troede at fremkalde den Virkning, at Sagen skulde blive underkastet en nøjagtigere Drøftelse, og at der deraf skulde fremgaae det Resultat, at man vilde give Mere end det, man gav i Lovforslaget. Jeg er iaar af den samme Mening om det nu foreliggende Lovforslag. Jeg finder, at hvad det giver med den ene Haand, tager det tilbage med den anden, idet det indeholder forskjellige indskræn-